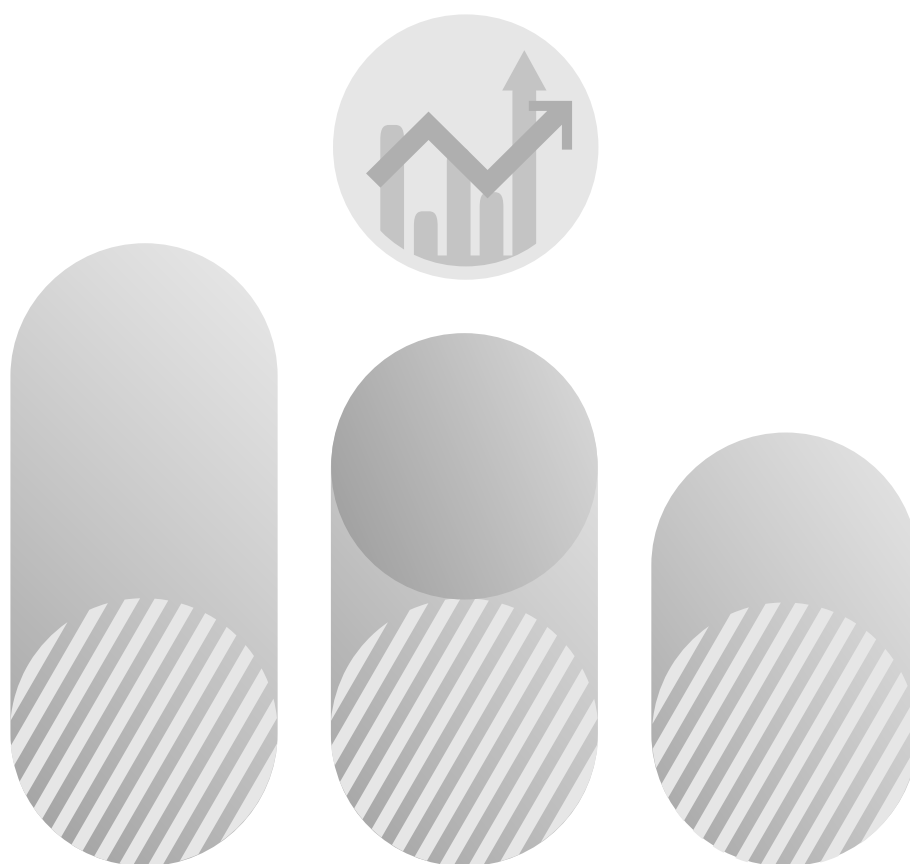

Produkcja wyrobów przemysłowych w 2023 r.

Produkcja wyrobów przemysłowych w 2023 r.

Główny Urząd Statystyczny

Warszawa 2024

Opracowanie merytoryczne

Główny Urząd Statystyczny, Departament Przedsiębiorstw

pod kierunkiem

Katarzyna Walkowska

Zespół autorski

Elżbieta Fidrych, Adam Górecki, Monika Hodzyńska, Katarzyna Korfanty-Rusiniak, Anna Kruk,
Agnieszka Marczak, Anna Pazik, Krzysztof Szewczuk, Jerzy Tumiłowicz

e-ISSN 2720-7218

Publikacja dostępna na stronie internetowej

<http://www.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

Przedmowa

Niniejsza publikacja zawiera dane o produkcji ważniejszych wyrobów lub grup asortymentowych reprezentujących poszczególne działy Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2015) dla sekcji B "Produkty górnictwa i wydobywania" oraz sekcji C "Produkty przetwórstwa przemysłowego" pozyskiwane w ramach rocznego badania zgodnego z wymogami wspólnotowego badania o produkcji przemysłowej.

Celem publikacji jest przedstawienie zmian produkcji wyrobów przemysłowych w 2023 r. na podstawie danych wyrażonych w fizycznych jednostkach miary oraz wyników wspólnotowego badania produkcji przemysłowej PRODCOM. Publikacja zawiera także retrospekcję produkcji wytworzonej ważniejszych wyrobów przemysłowych, dla których w latach 2000 oraz 2005-2023 możliwe było zachowanie szeregów czasowych. Dobór prezentowanych wyrobów przemysłowych jest odpowiedzią na potrzeby szerokiego grona użytkowników, w tym administracji rządowej, stowarzyszeń producentów, producentów indywidualnych, instytucji naukowych.

Przekazując do rąk Państwa niniejszą publikację wyrażamy nadzieję, że prezentowane dane będą cennym źródłem informacji o produkcji najważniejszych wyrobów w Polsce. Jednocześnie będziemy zobowiązani za przekazanie wszelkich uwag i sugestii dotyczących zakresu danych prezentowanych w niniejszym opracowaniu, co pozwoli na lepsze dostosowanie publikacji do potrzeb odbiorców.

Składamy także podziękowania wszystkim Sprawozdawcom uczestniczącym w rocznym badaniu o produkcji wyrobów przemysłowych, realizowanym na sprawozdaniu P-01 „Sprawozdanie o produkcji”, dzięki którym możliwe było opracowanie tej publikacji.

Dyrektor
Departamentu Przedsiębiorstw

/-/ Katarzyna Walkowska

Warszawa, lipiec 2024 r.

Przedmowa.....	3
Objaśnienia znaków umownych	5
Ważniejsze skróty	6
Wstęp	9
Synteza	10
Uwagi metodologiczne	13
1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania	13
2. Objasnienia podstawowych pojęć	15
Spis tablic (tablice dostępne jako pliki do pobrania w formacie XLSX)	
Tablica 1. Produkcja wytworzona wyrobów przemysłowych w 2023 r.	
Tablica 2. Produkcja wytworzona ważniejszych wyrobów przemysłowych w latach 2000, 2005-2014	
Tablica 3. Produkcja wytworzona ważniejszych wyrobów przemysłowych w latach 2015-2023	
Tablica 4. Produkcja sprzedana ważniejszych wyrobów i usług przemysłowych według PRODCOM w 2023 r.	
Tablica 5. Wartość produkcji sprzedanej wyrobów wg działów, grup i klas PKWiU w latach 2021-2023	
Tablica 6. Udział województw w wartości produkcji sprzedanej wyrobów według działów PKWiU w 2023 r.	

Objaśnienia znaków umownych

Symbol	Opis
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe
Znak (*)	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych
w tym	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy

Ważniejsze skróty

Symbol	Opis
tys.	tysiąc
mln	milion
zł	złoty
ce/el	liczba ogniw
CGT	skompensowana pojemność rejestrowa statku
GT	pojemność brutto statku
g	gram
kg	kilogram
kg 90% sdt	kilogram substancji wysuszonej w 90%
kg akt. s.	kilogram aktywnego składnika
m	metr
km	kilometr
m ²	metr kwadratowy
m ³	metr sześcienny
dam ³	dekametr sześcienny
hm ³	hektometr sześcienny
szt.	sztuka
l	litr
hl	hektolitr

Symbol	Opis
hl 10%	hektolitr przeliczeniowej objętości produktu o 10% zawartości czystego składnika
hl 100%	hektolitr przeliczeniowej objętości produktu o 100% zawartości czystego składnika
kW	kilowat
MW	megawat
MVA	megawoltoamper
GWh	gigawatogodzina
TJ	teradżul
PJ	petadżul
Cl	chlor
Cu	miedź
F	fluor
N	azot
S	siarka
K ₂ O	tlenek potasu
P ₂ O ₅	pięciotlenek fosforu
TiO ₂	dwutlenek tytanu
NaOH	sodium hydroxide (caustic soda)
NH ₃	amoniak
HCl	chlorowodór
H ₂ SO ₄	kwask siarkowy

Symbol	Opis
H_2NO_3	kwaz azotowy
CH_3OH	metanol
$\text{C}_4\text{H}_9\text{OH}$	butanol
$\text{C}_6\text{H}_5\text{OH}$	fenol
CH_3COOH	kwaz octowy

Wstęp

Badanie produkcji wyrobów przemysłowych w fizycznych jednostkach miary jest uzupełnieniem badania produkcji sprzedanej przemysłu, pozwalającym na ocenę tendencji rozwoju produkcji w kraju. W publikacji zamieszczono dane o produkcji wytworzonej i sprzedanej w 2023 r. na terenie Polski dla ponad 700 wyrobów lub grup asortymentowych reprezentujących różne branże produkcji przemysłowej. Dla wybranych wyrobów przedstawiono retrospekcję danych o produkcji wytworzonej w 2000 r. oraz w latach 2005-2023. Ponadto zaprezentowano dane o wartości produkcji sprzedanej wyrobów własnych producentów w latach 2020-2023 dla działów, grup i klas Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU).

Wyniki badania zostały opracowane na podstawie danych przekazanych przez producentów wyrobów przemysłowych niezależnie od rodzaju prowadzonej przez nich działalności gospodarczej, których liczba pracujących przekracza 9 osób. Informacje zostały zebrane w ramach rocznego badania produktowego realizowanego na formularzu P-01 „Sprawozdanie o produkcji”.

Zgodnie z polityką rewizji danych statystycznych, roczne dane o produkcji wyrobów przemysłowych mogą podlegać rewizji nawet w dłuższym okresie czasu ze względu na specyfikę badania produkcji wyrobów przemysłowych, związaną przede wszystkim z trudnościami w zaklasyfikowaniu przez producentów niektórych wyrobów do odpowiednich grupowań PKWiU/PRODPOL.

Wyroby lub grupy asortymentowe wyrobów prezentowane są według nomenklatury PRODPOL opartej na PKWiU 2015 oraz europejskiej Liście PRODCOM. W niektórych przypadkach wyroby prezentowane są według dodatkowych grupowań, stanowiących sumę wybranych pozycji z nomenklatury PRODPOL.

Synteza

Produkcja sprzedana wyrobów przemysłowych

Wartość produkcji sprzedanej ogółem wyrobów własnych producentów, klasyfikowanych do sekcji Produkty górnictwa i wydobywania oraz Produkty przetwórstwa przemysłowego, w roku 2023 wyniosła 1 778,0 mld zł i była niższa niż przed rokiem o 5,5%.

W stosunku do 2022 roku wartość produkcji sprzedanej wyrobów wzrosła w dwóch działach należących do sekcji Produkty górnictwa i wydobywania oraz w 11 działach sekcji Produkty przetwórstwa przemysłowego. Największy wzrost produkcji sprzedanej zanotowano w działach: działach Pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 16,7%) oraz Pozostały sprzęt transportowy (o 14,3%). Największy spadek produkcji wystąpił w działach: Chemikalia i wyroby chemiczne (o 24,6%), Koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej, Wyroby z drewna, korka, słomy i materiałów w rodzaju stosowanych do wyplatania oraz Metale (po 17,1%)

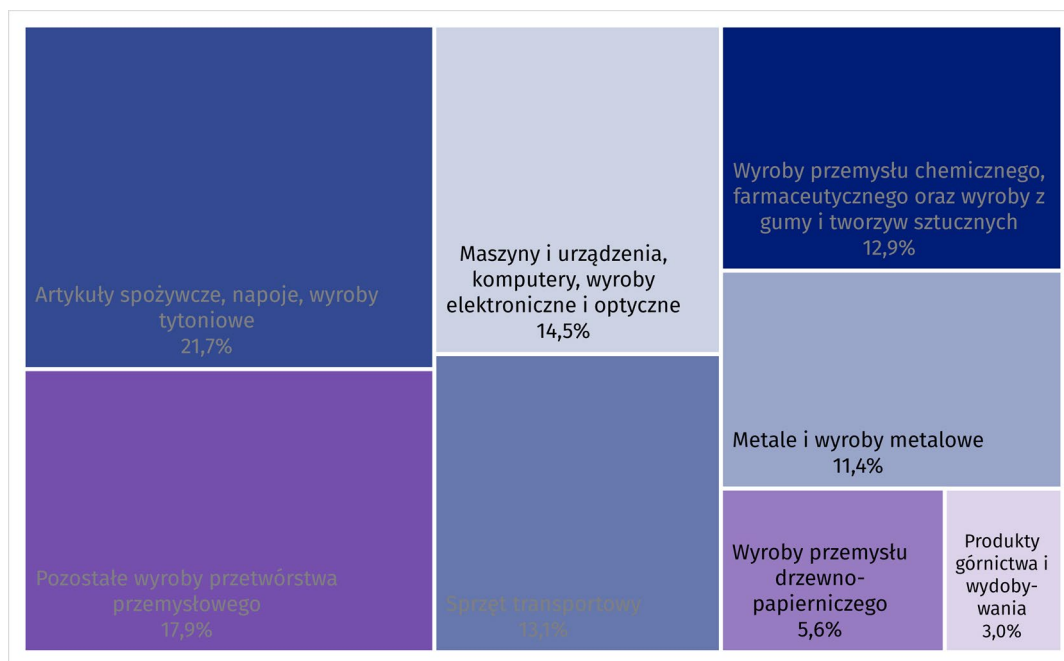
Na poziomie klas, w 2023 r. największy wzrost wartości produkcji sprzedanej, w porównaniu do ubiegłego roku, zanotowano dla klas: Odzież skórzana (o 51,6%), Cukier (o 45,2%), Przetwory homogenizowane oraz żywność dietetyczna (o 36,7%), Pojazdy samochodowe, z wyłączeniem motocykli (o 33,8%), Gotowa karma dla zwierząt domowych (o 32,8%), Statki powietrzne, statki kosmiczne i podobne maszyny (o 30,9%).

Spadek wartości produkcji sprzedanej zanotowano m.in. w następujących klasach: Nawozy i związki azotowe (o 51,3%), Wyroby płaskie walcowane na zimno, ze stali innej niż stal krzemowa elektrotechniczna (o 48,8%), Pozostałe podstawowe chemikalia organiczne (o 41,2%), Włókna chemiczne (o 38,7%), Cegły, dachówki i materiały budowlane, z wypalanej gliny (o 38,7%), Motocykle (o 35,3%).

W 2023 r. największy udział w wartości produkcji sprzedanej wyrobów ogółem miały działy: Artykuły spożywcze – 18,1%, Pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy – 11,5%, Urządzenia elektryczne 8,0%, Wyroby z gumy i tworzyw sztucznych – 6,7%, Metale – 5,9%, Wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń – 5,5%, Chemikalia i wyroby chemiczne – 5,3%. Najniższy udział w wartości produkcji sprzedanej miały działy Ropa naftowa i gaz ziemny, Rudy metali, Odzież oraz Skóry i wyroby ze skór wyprawionych.

W 2023 r. największy udział w wartości produkcji sprzedanej wyrobów ogółem miało województwo mazowieckie (21,4% wartości ogółem). Drugim województwem o znaczącym udziale było województwo śląskie (15,5% wartości ogółem), a trzecim województwo dolnośląskie (11,9%).

Przedsiębiorstwa z województwa mazowieckiego miały największy udział w wartości produkcji sprzedanej ogółem w działach: Ropa naftowa i gaz ziemny; Koks, brykiety i podobne paliwa stałe z węgla i torfu oraz produkty rafinacji ropy naftowej; Komputery, wyroby elektroniczne i optyczne; Podstawowe substancje farmaceutyczne, leki i pozostałe wyroby farmaceutyczne; Usługi poligraficzne i usługi reprodukcji zapisanych nośników informacji; Artykuły spożywcze; Chemikalia i wyroby chemiczne; Maszyny i urządzenia, gdzie indziej nie sklasyfikowane. W województwie śląskim były to działy: Węgiel kamienny i brunatny (lignit); Metale; Pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy; Wyroby z gumy i tworzyw sztucznych; Wyroby metalowe gotowe, z wyłączeniem maszyn i urządzeń; Wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych. Województwo dolnośląskie największy udział w wartości produkcji sprzedanej wyrobów miało w działach: Skóry i wyroby ze skór wyprawionych; Urządzenia elektryczne.

Wykres 1. Udział w wartości produkcji sprzedanej wyrobów w 2023 r. według grup działów PKWiU

Wśród wyrobów, dla których zanotowano największą wartość produkcji sprzedanej według Listy PRODCOM znalazły się: pozostałe części i akcesoria, gdzie indziej niesklasyfikowane, do pojazdów objętych pozycjami HS od 8701 do 8705; silniki spalinowe tłokowe wewnętrznego spalania o zapłonie samoczynnym (wysoko- lub średnioprężne) (z wyłączeniem stosowanych do napędu taboru szynowego lub kołowych ciągników rolniczych lub leśnych); konstrukcje i części konstrukcji, z żeliwa lub stali, gdzie indziej niesklasyfikowane (m.in. zapory, śluzy, stałe przystanie i pozostałe konstrukcje morskie i związane z drogami wodnymi); drzwi, okna i ich ramy oraz progi, z tworzyw sztucznych; kartony, pudła i pudełka z papieru lub tektury falistych; kiełbasy i podobne wyroby z mięsa, podrobów, krwi lub owadów oraz przetwory żywnościowe na bazie tych wyrobów (z wyłączeniem kiełbas z wątroby oraz gotowych posiłków i dań); części i akcesoria nadwozi (w tym kabiny i okna), gdzie indziej niesklasyfikowane; preparaty do karmienia drobiu (z wyłączeniem premiksów); pieczywo świeże zawierające w suchej masie nie więcej niż 5% masy cukru i nie więcej niż 5% masy tłuszczu (z wyłączeniem pieczywa zawierającego dodatek miodu, jajek, sera lub owoców); meble do siedzenia, tapicerowane, o konstrukcji drewnianej (włączając trzyczęściowe zestawy wypoczynkowe) (z wyłączeniem obrotowych); piwo otrzymywane ze słodu; pralki i suszarki typu domowego; hamulce i hamulce ze wspomaganie oraz ich części (z wyłączeniem niezmontowanych okładzin i klocków hamulcowych); pozostałe leki zawierające zmieszane lub niez mieszane produkty, pakowane do sprzedaży detalicznej, gdzie indziej niesklasyfikowane; świeże lub schłodzone mięso ze świń; napary ziołowe, suplementy diety, łatwo psujące się produkty żywnościowe, pozostałe gotowe posiłki i dania, pozostałe przetwory spożywcze, gdzie indziej niesklasyfikowane (z wyłączeniem tych na bazie owadów); pozostałe artykuły z tworzyw sztucznych gdzie indziej niesklasyfikowane; ser tarty, proszkowany, z przerostami niebieskiej pleśni i pozostałe sery nieprzetworzone; wody z dodatkiem cukru, innych substancji słodzących lub aromatyzujących.

Produkcja wytworzona wyrobów przemysłowych

Spośród 732 prezentowanych wyrobów lub grup asortymentowych wyrobów wzrost produkcji zanotowano dla 215 wyrobów, m.in. dla: aluminium nieobrobionego, technicznie czystego - do odtleniania stali (o 205,1%), kabli światłowodowych (o 117,5%), klejów na bazie żywic syntetycznych (o 102,3%), past, kremów i podobnych preparatów, do konserwacji drewnianych mebli, podłóg i pozostałych wyrobów z drewna (innych niż woski sztuczne i preparowane) (o 101,8%), samochodów osobowych z silnikiem o pojemności skokowej 1001 - 1500 cm³ (o 92,7%), wyciągów i przenośników zaprojektowanych do pracy pod powierzchnią ziemi (o 76,6%), silników i prądnic prądu stałego (o 57,6%), dźwigów (o 51,8%), ryb morskich mrożonych (48,4%), pieców grzewczych (o 46,1%), ciągników drogowych do ciągnięcia naczep (o 45,1%), urządzeń czyszczących i sortujących do nasion, ziarna lub suszonych warzyw strączkowych (o 45,0%), sprężarek tłokowych (o 44,3%), czekolady białej (o 44,0%), rezystorów stałych (o 37,9%), tkanin z okrywą, tkanin ręcznikowych (w tym frotte) i innych specjalnych (o 37,2%), samochodów ciężarowych (o 37,1%), pustaków stropowych ceramicznych (o 36,7%), naczyń i wiader ocynkowanych z blachy stalowej, włączając lakierowane lub malowane (o 34,6%), suwnic na podporach stałych (o 33,6%), kostki drogowej (o 33,4%), maszyn do sortowania, klasyfikowania, rozdzielania, mielenia lub mieszania, dla górnictwa (o 31,9%), torebek ręcznych skórzanych (o 29,9%), farb i pokostów na bazie poliestrów, rozproszonych lub rozpuszczonych w środowisku niewodnym, o masie rozpuszczalnika organicznego większej niż 50% masy roztworu, włączając emalie i lakiery (o 29,1%), żakietów damskich lub dziewczęcych, innych niż z dzianin (o 28,6%), silników spalinowych tłokowych wewnętrznego spalania o zapłonie samoczynnym do pojazdów mechanicznych (o 27,3%), wagonów kolejowych towarowych (o 25,6%), tkanin gumowanych, poza tkaniną kordową na opony (o 25,2%), zbiorników, cystern, kadzi i podobnych pojemników o pojemności przekraczającej 300 l, z tworzyw sztucznych (o 25,0%).

Spadek produkcji zanotowano dla 515 grup asortymentowych wyrobów, m.in. dla: pomp próżniowych (o 80,5%), bielizny toaletowej i kuchennej (o 70,3%), spycharek czołowych i skośnych, samobieżnych (o 69,4%), grzybów marynowanych (o 69,2%), cegły wypalanej z gliny (o 66,2%), mikserów, malakserów, robotów kuchennych (o 65,0%), preparatów do perfumowania lub odświeżania pomieszczeń, włącznie z preparatami zapachowymi stosowanymi w trakcie obrzędów religijnych (o 55,2%), oleju słonecznikowego wraz z frakcjami rafinowanego, jadalnego (o 51,2%), opryskiwaczy leśnych i sadowniczych, ciągnikowych, przyczepianych (o 51,1%), szyb (tafli szklanych) zbrojonych lub kształtek ze szkła lanego i walcowanego, nawet z warstwą pochłaniającą, odblaskową lub przeciwodblaskową, ale nieobrobionych inaczej (o 51,0%), rowerów górskich (o 49,6%), przenośnych maszyn do automatycznego przetwarzania danych, o masie do 10 kg, takich jak: laptopy i notebooki, komputery kieszonkowe (o 46,8%), połączonych płyt podłogowych na podłogi mozaikowe z drewna (o 46,4%), aparatów telefonicznych (o 45,1%), kostiumów i kompletów damskich lub dziewczęcych, innych niż z dzianin (o 44,4%), silników z zapłonem samoczynnym do użytku przemysłowego (o 44,3%), drutu ze stali nierdzewnej (o 44,3%), płyt, blach i taśm z aluminium i stopów aluminium, o grubości przekraczającej 0,2 mm (o 43,6%), bron z wyłączeniem bron talerzowych (o 43,5%), polichloru winylu, nie zmieszanego z innymi substancjami (o 43,5%), mebli z tworzyw sztucznych (o 43,3%), rowerów turystycznych / miejskich (o 43,2%), szyb (tafli szklanych) niezbrojonych ze szkła lanego i walcowanego, nawet z warstwą pochłaniającą, odblaskową lub przeciwodblaskową, ale nieobrobionych inaczej (o 43,2%), siewczarni do cięcia zielonek i stomy (o 43,1%), maszyn do sortowania, przesiewania, płukania, zgniatania, mieszania ziemi, kamieni, rud i substancji mineralnych (o 42,3%), wyrobów stołowych, kuchennych lub do użytku w gospodarstwie domowym, ze stali, emaliowanych (o 42,3%), betoniarek (z wyłączeniem drogowych) (o 41,8%), przędzy z włókien syntetycznych odcinkowych, niepakowanych do sprzedaży detalicznej (o 41,3%), kwarcytu (o 40,9%).

Uwagi metodologiczne

Dane zostały opracowane na podstawie rocznego badania produkcji wyrobów przemysłowych realizowanego na sprawozdaniu P-01 „Sprawozdanie o produkcji”. W przypadku gazu ziemnego, energii elektrycznej oraz ciepła w gorącej wodzie i parze wodnej dane pochodzą ze specjalistycznych badań prowadzonych przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska i Urząd Regulacji Energetyki. Badanie produkcji wyrobów przemysłowych realizowane jest zgodnie z wymogami wspólnotowego badania produkcji przemysłowej PRODCOM.

Dane zbierane są według grupowań wskazanych w nomenklaturze PRODPOL do badania rocznego w roku sprawozdawczym. Nomenklatura jest oparta na Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2015) wprowadzonej 1 stycznia 2016 r. do stosowania w statystyce, ewidencji i dokumentacji oraz rachunkowości, a także w urzędowych rejestrach i systemach informacyjnych administracji publicznej (Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r., Dz. U. z 2015 r., poz. 1676) oraz na Liście PRODCOM stosowanej w krajach Unii Europejskiej. Dla dłuższych szeregów czasowych dane zostały uzyskane dzięki zastosowaniu kluczy powiązań między nomenklaturami PRODPOL stosowanymi dla kolejnych lat sprawozdawczych.

1. Zakres podmiotowy i przedmiotowy badania

Badaniem rocznym objęte są osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (z wyłączeniem jednostek i zakładów budżetowych) oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w których liczba pracujących wynosi 10 lub więcej osób. Badaniem dodatkowo zostały objęte podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 9 lub mniej osób, produkujące pellety, brykiety, sprasowane i aglomerowane drewno oraz odpady roślinne, łącznie z brykietami ze słomy. Jednostki produkujące energię elektryczną oraz ciepło w gorącej wodzie i parze wodnej objęte są badaniem niezależnie od liczby pracujących. Badanie dotyczy podmiotów gospodarczych niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności klasyfikowanej według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), które produkują wyroby określone w nomenklaturze PRODPOL na dany rok sprawozdawczy.

Badanie produkcji wyrobów przemysłowych nie obejmuje jednostek:

- handlowych, które zamówiły wykonanie wyrobów w przedsiębiorstwie produkcyjnym i nie przekazały surowców do wykonania tych wyrobów,
- prowadzących wyłącznie działalność wydawniczą i nie uczestniczących bezpośrednio w procesie przygotowania do druku oraz drukowania,
- prowadzących wyłącznie działalność związaną z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych, i nie uczestniczących bezpośrednio w procesie reprodukcji nagrań dźwiękowych, nagrań wideo lub reprodukcji komputerowych nośników informacji.

Badanie produkcji wyrobów przemysłowych dostarcza dane o:

- ilości produkcji wyrobów gotowych wytworzonych na własny rachunek lub na zlecenie z materiału powierzonych przez zleceniodawcę według stanu na koniec roku sprawozdawczego; obróbka zakupionego wyrobu lub jego modyfikacja, która nie spowodowała zmiany cech jego użyteczności i przeznaczenia nie jest traktowana jako produkcja,
- ilości i wartości produkcji sprzedanej wyrobów własnej produkcji lub produkcji zleconej do wykonania w innym przedsiębiorstwie z powierzonych przez siebie materiałów, które zostały sprzedane na zewnątrz przedsiębiorstwa.

Wartość produkcji sprzedanej wyrobów wyrażona jest w cenach sprzedaży (realizacji), bez podatku VAT i obejmuje:

- otrzymane i należne kwoty za sprzedane w ciągu roku – na zewnątrz przedsiębiorstwa – własne wyroby gotowe, półfabrykaty i części własnej produkcji, wynikające z pomnożenia ilości sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części przez jednostkową cenę sprzedaży, skorygowaną o należne dopłaty, udzielone rabaty, bonifikaty, opusty lub umowne kwoty należne z tytułu sprzedaży,
- wartość wyrobów niezaliczonych do sprzedaży, traktowanych na równi ze sprzedażą, tj. wartość własnych wyrobów przekazanych do własnych punktów sprzedaży detalicznej, jak również do własnych zakładów gastronomicznych i do własnych hurtowni,
- wartość wyrobów wytworzonych, traktowanych na równi ze sprzedażą, tj. produktów nieodpłatnie przekazanych na rzecz funduszu socjalnego i inwestycji własnych, na potrzeby reprezentacji i reklamy, potrzeby osobiste podatnika i pracowników oraz darowizny wyrobów i usług bez pobrania zapłaty.

Ilość produkcji wyrobów przemysłowych wyrażona jest w fizycznych jednostkach miary. Podstawową zasadą przy ustalaniu ilości produkcji jest jej jednorodność pozwalająca na sumowanie poszczególnych asortymentów wyrobów.

W celu uzyskania porównywalnych danych o produkcji wyrobów przemysłowych stosowana jest nomenklatura PRODPOL, zawierająca wykaz wyrobów obejmujący symbol i nazwę wyrobu lub grupy asortymentowej z przypisanymi jednostkami miary, w których powinna być wykazana produkcja. Pozwala to sprawozdawcom na wykazywanie danych o produkcji wyrobów należących do tej samej kategorii, które występują w obrocie handlowym pod różnymi nazwami własnymi, w jednym grupowaniu PRODPOL pod tą samą nazwą i jednostką miary.

Nomenklatura PRODPOL do badania rocznego jest zgodna na poziomie trzech, czterech, pięciu oraz sześciu znaków z klasyfikacją PKWiU 2015 oraz na poziomie ośmiu znaków z Listą PRODCOM. Grupowania 10- i 12-znakowe wynikają z zapotrzebowania zgłaszanego przez użytkowników krajowych. Nomenklatura PRODPOL jest corocznie aktualizowana i dostępna wraz z wykazem zmian wprowadzonych w stosunku do ubiegłorocznej nomenklatury PRODPOL na stronie internetowej GUS pod adresem

https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/doc/prodpol/opis_r2023.html

Niezwykle ważne jest ustalenie jednostki miary dla każdego grupowania odpowiadającej cechom fizycznym i przeznaczeniu każdego rodzaju wyrobu.

W większości przypadków dane zbierane są w podstawowych fizycznych jednostkach miary. Dla niejednorodnych grupowań wyrobów, jeżeli mają przynajmniej jedną cechę wspólną określającą ich właściwości, stosowane są umowne jednostki miary. Typowym przykładem zastosowania jednostek umownych są wyroby chemiczne, w których ilość jest wyrażana w przeliczeniu na czysty składnik. Dla grupowań obejmujących wyroby o znacznej różnorodności, np. wyroby farmaceutyczne, nie jest możliwe zastosowanie fizycznych jednostek miary. W takim przypadku zbierane są dane dotyczące jedynie wartości produkcji sprzedanej w cenach bieżących, wyrażonej w tysiącach złotych.

W przypadkach, gdy jedna jednostka miary nie określa w sposób wyczerpujący cech użytkowych danego wyrobu, jak również wielkości jego produkcji, stosuje się jednocześnie kilka jednostek miary.

Dane roczne o produkcji wyrobów przemysłowych mogą podlegać rewizji trzy razy w roku przez okres czterech lat po zakończeniu roku sprawozdawczego. W wyjątkowych przypadkach dane mogą podlegać rewizji w dłuższym okresie ze względu na specyfikę badania produkcji wyrobów

przemysłowych, związaną z trudnościami w zaklasyfikowaniu niektórych wyrobów do odpowiednich grupowań PKWiU/PRODPOL.

2. Objaśnienia podstawowych pojęć

Produkcja wytworzona to rezultat procesów produkcyjnych, wzajemnie ze sobą powiązanych i uwarunkowanych, zachodzących w określonym czasie.

Produkcja wytworzona obejmuje całkowitą ilość wyprodukowanych w okresie sprawozdawczym wyrobów gotowych, z surowca własnego lub powierzonych przez inne przedsiębiorstwo lub osobę fizyczną. Obejmuje również całkowitą ilość półfabrykatów, części, zespołów maszyn i urządzeń, niezależnie od tego, czy zostały one przeznaczone do sprzedaży czy do przedsiębiorstwa macierzystego, do innych zakładów tego samego przedsiębiorstwa, czy też przeznaczone do dalszego przerobu (montażu) w przedsiębiorstwie. Do produkcji wytworzonej zalicza się zatem wyroby wyprodukowane przez przedsiębiorstwo, odpowiadające określonym normom, warunkom technicznym lub warunkom umowy zawartej pomiędzy wykonawcą a odbiorcą. Wyroby powstałe z surowców wtórnych zalicza się do produkcji, jeśli mają charakter użytkowy i są bezpośrednim rezultatem pracy wytwórczej przedsiębiorstwa. Do produkcji zalicza się także tak zwane produkty uboczne, powstałe w procesie produkcyjnym równocześnie z produktem zasadniczym.

Produkcja sprzedana wyrobów przemysłowych to ilość i wartość sprzedanych na zewnątrz przedsiębiorstwa wyrobów produkcji własnej lub produkcji zleconej do wykonania w innym przedsiębiorstwie z powierzonych materiałów w okresie sprawozdawczym niezależnie od momentu ich wytworzenia.

Wyroby gotowe to produkty niepodlegające dalszej obróbce w obrębie tego samego przedsiębiorstwa, w którym zostały wyprodukowane, a więc produkty całkowicie wykończone i skompletowane, po przejściu wszystkich faz produkcji. Wyroby gotowe powinny odpowiadać określonym normom, a przy braku norm – warunkom technicznym lub warunkom umowy zawartej pomiędzy wykonawcą a odbiorcą.

PRODCOM – wspólnotowe badanie produkcji przemysłowej, które dostarcza informacji na temat produkcji wyrobów wytwarzanych przez przedsiębiorstwa zlokalizowane na terytorium poszczególnych krajów. Prowadzone jest w oparciu o corocznie aktualizowaną Listę PRODCOM, obejmującą wyroby z sekcji Produkty górnictwa i wydobywania oraz Produkty przetwórstwa przemysłowego, z której wyłączone są surowce energetyczne, koks z węgla oraz paliwa i oleje uzyskiwane z ropy naftowej. Źródłem danych PRODCOM są badania przeprowadzane przez poszczególne kraje członkowskie Unii Europejskiej. Badania te zaprojektowane są w taki sposób, aby dostarczały porównywalnych wyników na poziomie europejskim. Badanie dotyczy okresów rocznych i obejmuje nieco węższy zakres produktów niż badania produkcji wyrobów przemysłowych prowadzone w Polsce.